

REPORTÉR

POLITIKA - KULTÚRA - KOMENTÁŘE - REPORTÁŽE
A
LITERÁRNĚ ZÁBAVNÝ

1986

MAGAZIN

MIMORÁDNÉ
INFORMATIVNÍ
A NÁBOROVÉ
(MINI)ČÍSLO

7

DO 34 ZEMÍ

je rozepisován REPORTÉR. A také do Československa! Stále se rozšiřující okruh čtenářů Reportéra svědčí o mimořádném ohlasu tohoto časopisu. Do Československa jej můžeme posílat jen díky dobrovolným příspěvkům našich čtenářů. Zásilkly jsou dopravovány jednak našimi vlastními cestami (v tomto případě však neznáme příjemce), jednak příbuzní a známí na Západě předplatí Reportéra pro někoho v Československu, na jehož adresu je pak zasílán jako doporučený dopis v neutrální obálce. V tomto případě však musí být příjemce v Československu zdejší předplatitelem předem informován a musí s tím souhlasit. Jsou mnozí u nás doma, kteří se bojí, anebo by se mohli domnívat, že je to léčka a šli by zásilkou hlásit na Bezpečnost. K naší radosti však můžeme ohlásit, že počet »statečných« již dávno překročil »Sedm«. Musíme také připomenout, že Reportér, na rozdíl od některých lokálních novin v exilu (a socialisticky

orientovaných časopisů), není nikým dotován a zásilkly do Československa jsou odvislé od příspěvků čtenářů, které Reportér má ve 33 zemích, do kterých může docházet bez sebemenšího rizika. U té třicáté čtvrté je tomu – bohužel – jinak.

Co najdete v ročníku 1987? Kromě pravidelných příspěvků našich stálých spolupracovníků, rozsáhlé rubriky dopisů (které přicházejí i z Československa) a zpráv z literárního a kulturního života čs. exilu bude Reportér přinášet portréty, fotoreportáže a rozhovory s významnými osobnostmi (podobně jako byl v č. 5/86 rozhovor s Tomášem Baťou »BAŤA s háčkem i bez háčku«), např. s RAFAELEM KUBELÍKEM, Dr. KARLEM STEINBACHEM, prof. FRANT. SCHWARZENBERGEM, prof. JIŘÍM NEHNĚVAJSOU, režisérem MILOŠEM FORMANEM a mnohými dalšími.

Chystáme seriál »ČESKÁ ŠLECHTA

V EXILU ZŮSTALA I V EXILU ČESKÁ«. Budeme v něm rozprávět s žijícími představiteli rodů, jako je například rod Schwarzenberků, Šternberků, Lobkowiczů, Belcrediů, Kinských, Strachwitzů, Waldsteinů, Nostitzů a dal.

Ve článcích O ČESKÉM TENISOVÉM FENOMÉNU V EXILU budeme společně s významnými čs. hráči a trenéry (jako jsou např. Jaroslav HOUBA, Jaroslav DROBNÝ, Jiří JAVORSKÝ, Vladimír ZÁBRODSKÝ, Richard SCHOENBORN, Jiří GRANÁT – a samozřejmě Martina NAVRÁTILOVÁ a Ivan LENDL) pátrat po tajemství ojedinělých úspěchů v současném světovém tenisu.

Tolik tedy docela stručně o tom, co Reportér »příštích dnů« přinese svým čtenářům.

Dnešní informační miničíslo však přináší také složenky a jiné pomůcky, jimiž si v té které zemi můžete Reportéra předplatit. A nezapomeňte informovat o existenci Reportéra své přátele a známé, kteří o ní doposud nevědí. Případně nám napište, komu máme zdarma poslat ukázkové číslo. ■■■

MY A ONI...

před a za Atlantikem

»Přemýšlím, co předkládám: Záznamník, rozčarovník či dokonce reakční listář?

Pokusil jsem se slepit snad informativní, snad užitečnou a nikoliv zcela negativistickou rukojet.

„Parchant jeden reptavej, kousat podanou ruku, ať táhne, když se mu tadý nelíbí...“ – tyto hlasy jsem už leckdy slyšel a na ně odpovídám, že vskutku jsem vděčen demokracii za mnohá, mnohotvárná dobrodíní a právě že to je demokracie, svobodní my lidé můžeme hartusit, nemusíme jen mávnout rukou, na všechno se vyfláknout a odtáhnout k tučňákům do Antarktidy. A rovněž nás tam nikdo za trest za hartusení neodtransportuje. Vděk se přece nemusí a věru by se neměl projevat mlčením o zhovadilostech, jejichž odstranění by zemi velmi prospělo, a o toto odstranění již usilují dobří, myslící lidé. Americký právní pořádek je nepořádek, absurdity soudního počínání nám poslouží příkladem.

V USA jsem od roku 1960, déle, než většina našinců, s nimiž se setkávám, a měl jsem možnost víc nahlédnout do některých koutů a pod některé pokličky. S Evropou na mysli začínám demoličním pokusem rozmetat generalizace o

Americe, ona lichá klišé, leč se železobetonovou výdrží.

Do druhé části jsem vměstnal rady emigrační, právní. Nikoliv juristický suchopár, vyčerpávající vademecum, k němuž mě pár dobrých lidí ponoukalo; k uskutečnění takového projektu bychom potřebovali tým andělsky trpělivých badatelů a sepisovatelů.

Na některých radách a poznatcích není nic specificky amerického – jde spíš o aplikovatelnou zámořskou zkušenost.

V třetí části jsou příspěvky o pozorování a povídání mezi námi exulanty, emigranty, vystěhovalci, a též s návštěvníky, návratnými našinci zpět za dráty.

A na závěr jsem si neodpustil antinostalgický přídavek, nakouknutí zpět na původní humna, vidět s odstupem, jak se tamější svět mění a nemění. Aspoň některé z krás nechtěného z hlav znormalizovaných zcela nezapadnou.◀

To jsou autorova vlastní slova coby »Uvedení« ke své knize »MY A ONI...«, kterou vydává Reportér jako svou ročenku 1987.

Pokus slepit snad informativní, snad užitečnou a nikoliv zcela negativistickou rukojet se Ulčovi skutečně podařil. Slepit

ji výtečně, nemlčí o zhovadilostech, jejichž odstranění by zemi velmi prospělo, přičemž je myšlena země americká.

Čtenář bude nad mnoha stránkami při jejich čtení kroutit hlavou, protože jednoduše nebude moci pochopit, že by se tohle mohlo dít v takové zemi, jako je Amerika. Ovšem Ota Ulč ve své ne zcela negativistické rukověti nekritizuje jen Ameriku, ale též Evropu, v první řadě však Evropu, jejíž část je ovládána – vždyť víte kým, a z této části věnuje samozřejmě největší pozornost zemi, z níž jsme raději odešli.

Jestliže budou autora mnozí za tento reakční listář skutečně posílat k tučňákům do Antarktidy, nebudeme se smět naprosto divit. Budou k tomu mít důvod – a ne malý – na obou stranách – před i za Atlantikem.

Odběratelé Reportéru si mohou ročenku zaplatit současně s poukazem předplatného na rok 1987. Avšak i neodběratelé si ji mohou objednat samostatně. Při zaplacení předem je levnější! Ceny jsou ostatně uvedeny na všech platebních pomůckách, které dostáváte s tímto informačním číslem. ■■■

Jedenáct houpacích židli, z toho šest značky Thonet, které děd Gabriel dostal k sedmdesátým narozeninám od babičky Terezy a deseti ze svých dětí, a papoušek Ferdinand, kterého při této příležitosti daroval strýček Jakub – jediný, jenž si vymyslel něco jiného –, a kterého později strýček Josef naučil zpívat internacionálu, je to, co se mi vymaní nejdřív pokaždé, když myslím na naši rodinu.

Vlastně se o rodině nedalo ani dobře mluvit. Lípovi byli spíš něco jako kmen, rod, plémě. Snad také něco jako hejno nebo roj. I když strýček Jakub a teta Marie zůstali svobodní, stačilo ostatních devět strýčků a jejich požehnaně plodné manželky na to, aby nás při oněch památných narozeninách nescházelo mnoho do kopy. I když dům, ve kterém žili děd Gabriel a babička Tereza spolu s neprovdanou tetou Marií, strýcem Pavlem a jeho rodinou - v době, kterou sám pamatuji, vedl už statek strýček Pavel –, si co do rozměrů nezadal se stodolou a stáji přílehlého hospodářství, praskaly tehdy stěhy ve švech, stoly se prohýbaly a pozdě do noci to ve všech místnostech bzučelo jako v úle.

To s těmi jedenácti houpacími židlemi měla vlastně na svědomí babička Tereza, a hlavně skutečnost, že jí v životě nešlo o nic tolik jako o to, obšťastnit děda Gabriela. To, že mu dala dvanáct dětí, byla jenom nepatrná část všeho toho, co udělala pro jeho štěstí. A děd Gabriel byl skutečně šťastný člověk, i když o tom nikdy neztratil mnoho slov.

Jednoho dne, tak dva měsíce před oněmi sedmdesátinami, kdy si už každý lámal hlavu, co dědovi koupit, seděl děd Gabriel ve svém křesle, pokuřoval z jedné ze svých dýmek a vyhlížel do korun stromů na zahradě. Když vešla Tereza, aby se, jako tak často, přeptala, nemá-li nějaké přání, odvrátil oči od okna a zahleděl se na ni. Pak ji vzal za ruku a řekl:

»Mám. Chtěl bych hubičku.«

»Ty starý blázně!«, bránila se, ale pustil ji, až když ho políbila. Pak řekl:

»Tak. To bylo všechno, co mi scházelo ke štěstí.« A když Tereza byla zas už na odchodu za nějakou prací, slyšela, jak

ještě dodal:

»Šťastnější člověk už nemůže být.« A po chvíli: »Leda že by se při tom ještě houpal.«

Myslel tu poslední větu jistě jako vtip, který měl asi také překlenout výškový rozdíl mezi právě obnoveným vyznáním lásky a rovinou každodennosti, a tak jí patrně v té chvíli rozuměla také Tereza, protože se rozesmála a její smích zvonil ještě dlouho potom, co byla už za dveřmi. Naplnilo to však i ji štěstím takovou měrou, že nemohla odolat, musela se o to podělit s kým jen mohla a vyprávěla to ovšem doslova a dopodrobna jednomu ze svých synů po druhém, a také dceři Marii, a těm, kterým to nemohla povědět, protože bydleli daleko, to nelenila napsat.

Asi si nevšimla, jak se těm, kterým to vyprávěla, zabýsklo v očích samou radostí, že si už nemuseli lámat hlavu, co koupit otci k sedmdesátým narozeninám, které se blížily rychleji než dobré nápady.

Když potom v ten památný den začali do domu přinášet houpací židle, jednu po druhé, až jich bylo jedenáct, byla babička Tereza překvapena víc než sám děd Gabriel. Ten řekl jenom:

»Tak, teď si koupím ještě dvanáctou a budu se houpat každý měsíc v jiné.«

To pak, že strýček Jakub daroval dědovi papouška a nikoli houpací židli, bylo způsobeno jenom tím, že – ačkoli z Lípů byl každý jiný – strýc Jakub byl ještě jinější. Nikdo se od ostatních nelíšil tolik, jako právě on.

V době, kdy mě vzpomínky na něj začínají být lépe zaostřeny, zpíval už strýc Jakub v milánské opeře La Scala a nevím sice, zda sám kouřil, neboť si musel šetřit hlasivky, ale rozhodně nabízel druhým tlustá cigára zdobená širokým papírovým prstenem, na němž bylo napsáno

GIACOMO DI LIPPA.

Kromě toho byl strýček Jakub to, čemu říkají ženy krásný chlap, strojí se jako dandy, většinou chodil v sametovém saku, místo kravaty nosil vlněný mašle uvázanou na velký uzel, nikdy nevycházel bez klobouku s širokým okrajem, bez rukavic a bez hůlky. Jednu dobu, pamatuji, nosil též v pravém ušním lalůčku diamantovou náušnici. To, jak se ukázalo, byla jen přechodná móda krátkého trvání. Neměnné však bylo to, že netrvalo nikdy dlouho, než se v jeho blízkosti objevila krásná žena, a často i víc než jedna.

Už i z toho mála, co jsem vám o něm až dosud pověděl, jste, doufám, poznali, že strýček Jakub nebyl z lidí, jakých je dvanáct do tuctu a sedesát do kopy. Já jsem však rád, že vám o něm mohu vyprávět víc, hlavně proto, že žil v jednom z těch světů, kterých už není, a snad byl sám jedním z těch světů, jako ostatně i většina z jeho bratří, o nichž vám ještě povím. A vyprávět o ztracených světech, které jsem znal, byl vždy jedním z úkolů, které jsem v životě chtěl plnit.

Jakub byl už jako chlapec vždycky samý smích a samá písnička, a jako mladíka ho obletovala nejhezčí děvčata z celého kraje, mezi nimiž si mohl vždy vybrat. Říkal se, že nebylo sukýnky, kterou by nebyl nadzvedl, a nebylo háje, kde by neznal měkké místo v mechu, obrostlé houštím, kam vodil své vyvolené oběti. Se všemi se však pokaždé rozcíhal v nejlepší přátelství a ani ti, kteří mu trochu záviděli jeho úspěchy, mu neměli nikdy nic za zlé. Na Jakuba se nějak nedalo hněvat. Chodil víc za školu než do školy, ale ani učitelům se nedařilo se na něj mračit, a hlavně ženy v učitelském sboru mu snažely více přízně než zloby. K jedné z nich, mladé učitelce francouzštiny, chodil, jak mi jed-

nou později vyprávěl, na pomocné hodiny a naučil se konjugaci nepravidelných sloves v jejím objetí.

Byla to právě ona, kdo – okouzlena jeho hlasem – vlastně rozhodla o jeho životní dráze. Zнала se s někým na brněnské konservatoři, kdo zase znal jednu z tehdejších hvězd vídeňské opery, a tak šel z náruče do náruče, až se z veselého Jakoubka stal oblíbený Giacomo, který zpíval v La Scala Figara a Dona Giovaniho a dovedl strhnout davy k bouřím potlesku ariemi iako Com é gentil z Dona Pasquale anebo la Donna é mobile z Rigoletta.

Když jsem složil zkoušku dospělosti, dal mi otec peníze na maturitní cestu po Itálii a mou první zastávkou byl ovšem Milán, kde jsem měl slavného strýčka u opery. V době mé návštěvy bydlel v malém letohrádku, který mu za výhodných podmínek dal k používání jeden z jeho nesčetných obdivovatelů, italský šlechtic, který však sám žil v zámečku u moře. O dům se starali obtlouští kuchařka a hospodyně v jedné osobě Rosa a její manžel, který byl současně butler a zahradník. Kromě nich tu byl arci vždy také ještě někdo další, kdo pečoval o osobní štěstí mého proslulého strýčka.

V okamžiku, kdy jsem se objevil v Miláně, plnila tento úkol rakouská hraběnka Vera von B., což mělo velkou výhodu, protože mluvila jazykem, jímž jsem se mohl dobře porozumět, zatím co jsem z italského znal jenom to, co jsem pochytil jako chlapec o prázdninách strávených s rodiči jednou v Abazzii a po druhé na Lidu.

Vera – jak si od prvního stisku ruky přála být oslovoována – byla kouzelně,

omamně krásná žena se zvládnými kaskádami kaštanových vlasů, s plnými, ale přesně vykrojenými rty a s temně hnědýma očima, před nimiž novopečený, ještě ne docela otesaný maturant nestačil klopat. Vera však znala každou stezičku, po které bylo třeba jít, aby vás vyvedla z ostychu a napětí do stavu uvolněnosti, v němž se vám zdálo, že jste ji znali odjakživa. Přímou vás hnětlá pohledy, úsměvy a jakoby náhodnými doteky, až jste pojednou pocítili, že jste přesně tam, kde vás chtěla mít, že jste se tam sice octli trochu proti své vůli, ale že je vám při tom dobře.

Do večera ze mne s její pomocí spadl

REPORTÉR

Zweimonatsschrift in tschechischer Sprache
Bi-monthly in Czech language
Périodique bimestriel en langue tchèque

Postfach 1737
CH-8048 ZÜRICH

Dvuměsíčník REPORTÉR vychází v nakladatelství POLYGON v lednu, březnu, květnu, červenci, září a listopadu.

Redakci řídí Vladimír ŠKUTINA
Stálí spolupracovníci redakce:

Jan BENEŠ, Pacific Grove, Kalifornie
Jindř. BERNARD, Erding, Sp.rep.Něm.
Zbyněk ČEŘOVSKÝ, Mnichov
Jan DRÁBEK, Vancouver
Jaroslav DRÁBEK, New York
Karel GELNAR, Basilej
Jaroslav GILLAR, Curych
Jiří HOCHMAN, Columbus, USA
Adolf F.J. KARLOVSKÝ, Birsfelden
Přemek KOCIÁN, Cleveland
Josef KOLÁČEK, Vatikán
Helena KOSKOVÁ, Norköpping, Švéd.
Jan KRISTOFORI, Oslo
Blanka KUBEŠOVÁ, Lucern
Robert F. LAMBERG, Kodaň
Jindřich LION, Vídeň
Frank MARLOW, Sherman Oaks, CA
Ant. MĚŠŤAN, Freiburg, S.R.Německo
Jan MLYNÁRIK, Mnichov
Jiří MORAVA, Innsbruck
Karel NEŠVERA, Kolín nad Rýnem
Stanislav NOVÁK, Lausanne
Tomáš NOVOTNÝ, Brisbane, Austrálie
Miriam PALETOVÁ, Kapské Město, JAR
Václav PANOCHA, Chicago
Jan PROCHÁZKA, Mnichov
Marta PROCHÁZKOVÁ, Calgary, Kan.
Ota RAMBOUSEK, New York
Milan RODEN, Melbourne, Austrálie
Ivan STEIGER, Mnichov
Jindřich STIKAROVSKÝ, Johannesburg
Pavel STILLER, Mnichov
Rudolf STROEBINGER, Hage, SR Něm.
Ivan SVITÁK, Chico, Kalifornie
Karel TRINKEWITZ, Hamburg
Ota ULČ, New York
Vladimír VALENTA, Edmonton, Kan.
Dagmar VANĚČKOVÁ, Vídeň
Vladimír VEIT, Vídeň
Václav VÝTVAR, Oberhausen, SR Něm.
Arnošt WAGNER, Ottawa

Za vydavatele a administraci odpovídá:
Ludvík FRIEDE

ROČNÍ PŘEDPLATNÉ:
Pozemní a loďní poštou sfr. 33.-
letecky sfr. 39.-

všechn ostych, a když mi pak v temné lóži v opeře, zatím co strýček Jakub zpíval Rodolfa v La Bohème, stiskla potají ruku, neviděl a neslyšel jsem nic z toho, co se právě dělo na scéně. Přisedla těsněji ke mně a já najednou cítil závrť jako plavčík komihající se v koši na nejvyšším stěžni, který zahlédl zelenou snítku v ptáčím zobáku a ví, že už objeví neznámou pevninu. Když mne pak před spaním přišla políbit na dobrou noc, bylo to jako pečeť na mlčky dohodnuté spiknutí, pro jehož provedení bylo jen třeba vyčkat vhodné chvíle.

Ač jsem té noci nemohl usnout, snil jsem od okamžiku, kdy jsem osaměl, sny divočejší než kdy předtím a potom. Věděl jsem teď jasně, proč jsem sám u sebe pro krásu ženy, která všechno to opojení způsobila, volil spíš označení omamná než kouzelná. Chvillemi jsem si arci říkal, že jenom kouzelnice mne mohla uvést do stavu, ve kterém jsem se nalézal a že takové jako Vera končily před sotva několika sty lety na hranici. Přece však, i když šlo o okouzlení, nejsilnější ve mně byl tehdy pocit sladkého omámení s příslibem čehosi ještě nekonečně sladšího, co nemohlo být už příliš daleko.

Netušil jsem, jak blízko to bylo. Hned příštího dne nás strýček musel nechat spolu samy, protože časně odpoledne měl zkoušku, která, jak řekl, se mohla protáh-

nout. Sezona sice už končila, ale hned po prázdninách bylo nějaké výročí Donizettiho a bylo třeba nacvičit nepříliš často hravý Elisir d'amore. Než strýc po obědě odešel, navrhl, že by mne Vera mohla snad vyvést do obrazárny Brera nebo do Museo Poldi Pezzóli.

»Žádné strachy,« ujišťovala ho ještě ve dveřích. »Postarám se, aby se nenudil a udělám, co mu na očích uvidím.«

A skutečně se ani přinejmenším nenudil. Je zbytečné dodávat, že ani hraběnka Vera se nenudila.

Jak je vidět již z prvních stránek knížky, neomezuje se děj jen a jen na strýčky. Fischlovo vyprávěčské umění nemusíme zdůrazňovat. O tom nás autor přesvědčil již svými dříve vydanými knížkami.

Čtenáři Reportéru mají, právě tak jako u ročenky, možnost si tuto knížku, doprovázenou kresbami Jana Kristoforiho, zaplatit současně s platbou předplatného Reportéru. Pro tento způsob objednávky poskytuje nakladatelství »Polygon«, v němž také vydává Reportér, sníženou subskripční cenu. Ta je taktéž uvedena na platebních pomůckách, rozličných pro tu kterou zemi a samozřejmě v příslušné měně.

DALŠÍ DVĚ KNIHY, KTERÉ VÁM MŮŽEME POSLAT:

»Když člověk zavírá dočtenou knihu, mívá pocit uspokojení, pocit úlevy, že se prokousal ani ne tak složitým, jako složitě, a někdy těžkopádně popsaným dějem, pocit ztraceného času – anebo má naopak pocit lítosti, že už to nejde dál. A to se mi stalo, když jsem zavíral "Hrací hodiny".«

Kniha plná citu, autor se však pečlivě vyhýbá sentimentalitě. Svět plný lásky, lásky kluka k rodičům, lásky rodičů k synovi, idylické manželství, kterých by mělo být mnohem, mnohem víc, než jich ve skutečnosti je.

Kniha je vázaná v tvrdých deskách, doprovázená kolážemi Jana Kristoforiho. Cena 24,- sfr.

Líbezné vyprávění Vladimíra Škutiny s barevnými ilustracemi Marie-José Sacré. Kniha »Kde bydlí čas« byla vyznamenána evropskými nakladateli jako nejkrásnější dětská kniha roku 1985 a vyšla již ve 12 jazycích. Vydatel je dnes nejúspěšnější nakladatelství dětských obrázkových knih, Bohem-Press v Curychu.

Českým dětem k vánocům českou knihu.

Cena: sfr. 18.80.

Prodejna českých knih a videotéka s českými kazetami Milana Cimburka je otevřena denně na Badenerstrasse 698 v Curychu. Telefon 01-62 68 78.

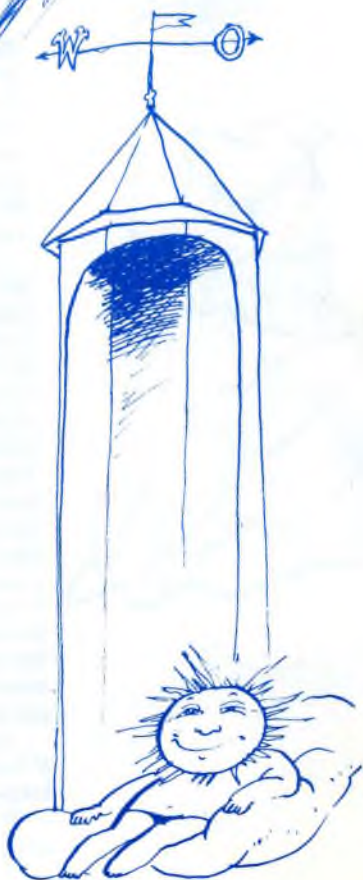
P.F. '87

Napsal
VLADIMÍR ŠKUTINA

Nakreslil
JAN KRISTOFORI

K vánocům 1986 vydal

REPORTÉR

Mělo se jet k jezeru. Celý týden to bylo Filipovi slibováno. Že v neděli se pojede surfovat. Filip sice tušil, že na něm se hlavně bude chtít, aby plaval. Tatínek že bude hlavně surfovat. Ale aspoň párkrát ho sveze, když se naučil plavat.

Jenže se nejelo nikam, neboť fičel severák, co chvíli to zabouřilo a maminka prohlašovala, že na jezeře jsou vlny jako když se Pacifik chce přelejt do Atlantiku.

Filip stál u okna, na hlavě měl plavky jako kašpárkovskou čepici, koukal nešťastně na tu slotu a pak prohlásil, že pojedou tak leda k Brdíčkům. Tenhle vejšplecht měl od modrého dědečka. Kde to je "u Brdíčku", to se Filipovi nepodařilo vypátrat, ale muselo tam být ošklivé, protože to maminka nerada slychala, a když se ptal modrého dědečka, kde to je u Brdíčku, pravil modrý dědeček, že to je tam, co záda ztrácí své slušné jméno. Poněvadž rozhovor probíhal v maminčině přítomnosti a Filip bystře postřehl, že maminka za jeho zády zvedá na modrého dědečka oči k obloze, pochopil, že Brdíčkovi nebydlí zřejmě na nebesích, že to s nimi bude asi dost podezřelé a proto se mu to rčení zalíbilo.

Aby maminka pozvedla Filipovi náladu, pravila, že dost možná po obědě půjde vítr spát – a pak by mohli přece jen vyrazit surfovat k jezeru. Jenže větru se spát jít nechtělo. Naopak. Vypadal, že trénuje na formuli 1. Takové fofry nabíral. A tak Filipa napadlo, že vlastně nemá potucha, kam takový vítr může chodit spát a proto se v té nepohodě vypravil k modrému dědečkovi na Modrý kopec. Modrý dědeček takové věci nejspíš věděl. A když nevěděl, tak si je vymyslel, což měl Filip ještě radši.

»Kam chodí vítr spát?«, zeptal se Filip modrého dědečka, když přiběhl celý promoklý na Modrý kopec. Měl na hlavě ještě plavky místo kašpárkovské čepice a kapalo z něho jako z vodníka, když stojí na zápraží a loudí o dušičky. Modrý dědeček Filipa převlékl do svého starého lyžařského svetru na rameni prožraného od molů, takže ho měl modrý dědeček od maminky zakázáno nosit, aby nedělal ostudu. Ale on ho nosil ze všech svetrů vůbec nejraději. A Filip taky. Filipovi sahal až přes paty, coural ho a rukávy dvakrát tak dlouhé jako jeho ruce si nechtěl nechat ohnout, protože chtěl vypadat jako clown v cirkuse, který měl taky tak dlouhé rukávy a mával jimi na děti a vytahoval z nich králíky, které předtím vytáhl kouzelník z klobouku.

»Nahoru na Modrý kopec do toho velkého domu s vrtulemi a větrníky na věži,« odpověděl dědeček a protože si nebyl jist, jestli Filip mezitím nezapomněl, na co se vlastně přijel zeptat, dodal: »Vítr chodí spát nahoru na Modrý kopec.«

Celou neděli vítr spát nešel. Naopak. Burácel, lítal z údolí do kopce a proháněl mraky a kousal a štípal je do nohou, takže mraky plakaly, čemuž lidé říkali, že prší.

V pondělí ráno jako když utne. Obloha vymetená, svítilíčko slunilo, ani lísteček na stromech se nehnul.

»Vítř šel spát,« řekl Filip znalecky.

»Tak se sebereme a půjdeme,« řekl modrý dědeček a pravil se nahoru na Modrý kopec do toho velkého domu s vrtulemi a korouhvičkami na věžičce, aby se podívali, jak vítr spí.

Poněvadž bylo hezky, z budky ve vrátnici vykukovala panenka, zatímco panáček vzadu ve fortně podřimoval. Nad vrátnicí visel nápis:

PŘEDPOVĚDI POČASÍ SE VYDÁVAJÍ AŽ PO VEČEŘI

Panenka ukázala přísně na ceduli a držela lítací dveře.

»Krásná slečno,« řekl Filip a panenka se zapýřila, »my bychom rádi viděli, kde tady spí vítr.«

»V druhém poschodí, třetí dveře vpravo,« řekla panenka, pustila lítací dveře a spustila pater noster. Modrý dědeček, procházející kolem vrátnice budky, narazil uličníčky podřimujícímu panáčkoví do čela čepicí s nápisem »Vrátný přes špatné počasí« hluboko co čela, plácl panenku přes skládanou sukýnku a nabíral dva schody najednou, aby dohonil Filipa v pater nosteru.

Jenže nedohonil. Filip už byl ve velké jídelně, kde zrovna snídali mraci. Velký černý mrak si pochutnával na kroupách, které mu z velkého hrnce nasbírala sběračkou paní Bouřka, co uvařil strýc Donnerwetter. Černý mrak otvíral velikánskou pusu a mlaskal.

V rohu na Mléčné dráze se pásli beránci.

Kupovitý tloušťík, co měl bradu jak mlíkařka paní Pilíková z Kaprové ulice, co se jí říkalo Dvojbradka a ona se skrz to zlobila, pil z korve čistou vodu, aby měl v bříše liják. Když zahlédl Filipce, okřikl černého mraka: »Nemlaskej, jsou tady děti!«

Bělostný mrak, zvaný Peřina, se krmil bílou kaší. Filip ochutnal. Chuťnalo to jako sníh. Taky to sníh byl. »Můžu ti z toho na chodbě udělat klouzačku,« řekl Peřina. »Já bych radši zmrlinu,« navrhl Filip. A tak se mrak Peřina zatřásl, vytrépal pár sněhových vloček, dal je do kornoutu a pokapal citronem. Věděl, že Filip citronovou zmrlinu nejradši.

Nahoře na věži pan ředitel Počasí v bílém plášti zapisoval čísla na tabuli a naslouchátkem v uších, jako měl pan doktor Přenosil, když Filipa poslouchal na prsíčkách, jestli to v něm nehrčí jako ve starých hodinách při kašli, sledoval korouhvičky, vrtulky, větrníky a zkumavky s napršeným deštěm.

Filip se zatím klouzal po kachličkové podlaze, lízal zmrlinu a hledal, kde spí větrři. Se staženými žaluziemi ve dvanácti ložnicích spalo dvanáct větrů. Vánek na uchu s prstem v puse jako malé dítě. Vichřice chrápala na zádech. Severáka to rušilo a mlaskal na ni. Vichřice se otočila na bok a přestala chrápat.

Filip chtěl zvědavě otevřít třináctou ložnici – zamřížovanou. Modrý dědeček, který ho právě objevil, ho stačil včas zadržet. »Tam je uragán! Ten musí být za mřížemi. Jinak by nadělal neplechu!«

U knihovny natahoval moldánky malý obláček. Jak vzlykal, podlaha vlhla. Bylo to mrholení. Mžilo. Filip vylezl na stůl, pootevřel okénko, obláček přestal natahovat moldánky a vyplul šťastně na oblohu.

Mezitím se do přijímací kanceláře vrátila ranní rosa. Filip zahlédl, jak dole u vrátnice na pichačkách píchla konec šichty.

Modrý dědeček vylezl nahoru na věž a vyjednával s panem Počasím. Podali si přátelsky ruce a Filip zaslechl, jak modrý dědeček říká:

»Vánek by byl málo. Ale Pudivítra taky nepouštějte. Na něho není spoleh. Ten fouká, jak si zamane.«

»Pustím tedy Čechránka. Ten nezebe a neblázní. Má rozum.«

»Tak dobře,« řekl modrý dědeček, zavolal Filipa a šli domů na koprovou omáčku.

V neděli bylo hezky, foukal jižní vítr Čechránek a Filip mohl jet s tatínkem a maminkou k jezeru surfovat a plavat.

